

Šumavská ekologická farma

FARMA MILNÁ, s. r. o.

soukromá rodinná firma

ROČENKA

2009

Šumavská ekologická farma
FARMA MILNÁ, s. r. o.

soukromá rodinná firma

ROČENKA

2009

*... nejen pro současníky, ale především našim
potomkům je určena tato Ročenka,
která ukazuje pracovní život během
jednoho období -*

rok 2009

*na jedné soukromé, rodinné, zemědělské firmě,
hospodařící v oblasti Lipenska.*

Ekologické hospodaření firmy

FARMA MILNÁ, s. r. o.

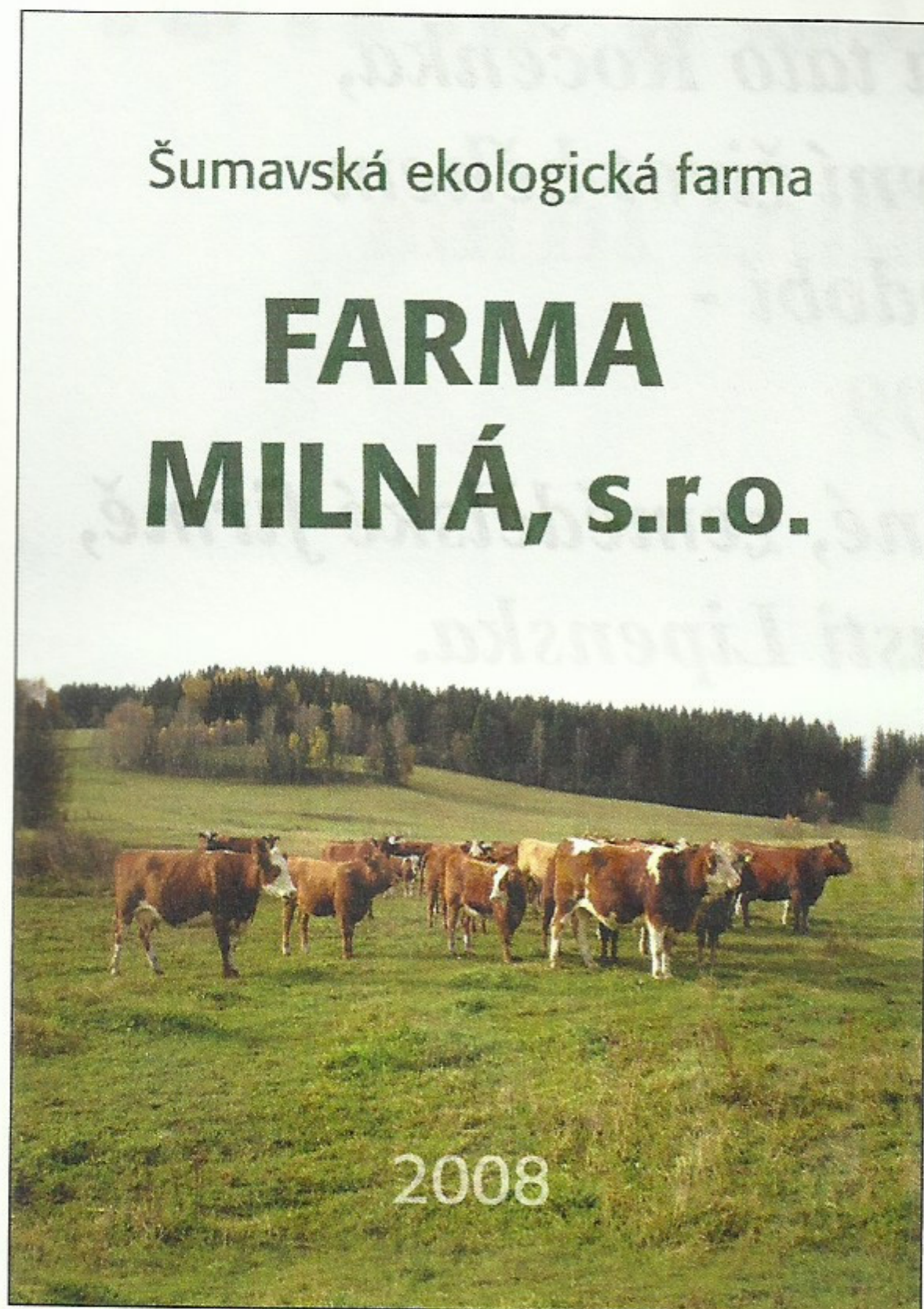
*je chronologicky znázorněno v postupu
téměř veškerých prací na farmě.*

*Je tak zachyceno nejen v textové části,
ale zejména rozsáhlou dokumentací,
v celkovém počtu 360 ks fotografií.*

Úvodem k dané problematice

Soukromá, zemědělská, ekologická firma, Farma Milná, s. r. o., si připomněla v roce 2008 celkem 15 let svého úspěšného působení v oblasti Lipenska. Z podnětu firmy - **Šumavská ekologická farma** - vyplývá nejen její zaměření, ale i sounáležitost s jednou velmi krásnou oblastí jižních Čech - se Šumavou, kde rozvíjí svou ekologickou, hospodářskou činnost.

V této souvislosti mě tehdy majitel firmy Ing. Václav Valenta, CSc. požádal o vytvoření publikace k důstojnému završení 15. výročí trvání soukromé firmy Farma Milná, s. r. o.

Hlavním tématem této publikace bylo především zhodnocení a pohled na vývoj hospodaření za celé sledované období v této rodinné firmě. Publikace vznikla a setkala se s poměrně příznivým ohlasem nejen všech zainteresovaných ve firmě, ale i v širší veřejnosti.

/vlevo titulní list publikace/

Logické pokračování

Úspěšnost publikace a zájem majitele firmy o tento způsob zdokumentování hospodářského života v dalším období, vyústil v možnost a zpracování života a práce na farmě v průběhu jednoho roku - v Ročence 2009.

Ročenka jako literární forma, jak z názvu vyplývá, je vydávána jednou ročně a v současnosti svou ročenku vydává téměř každá instituce. U zemědělských podniků není tento druh zatím příliš rozšířen, u soukromých zemědělských firem je však určitě na místě, neboť zanechá poměrně živý obraz života firmy v jednotlivých letech pro další nástupce hospodaření.

Přijal jsem proto nabídku Ing. Václava Valenty, CSc. na zpracování ROČENKY FARMY MILNÁ, s. r. o. za rok 2009, kde bych zachytil průběh jednotlivých prací během roku, a to jak v písemné formě, tak především v grafickém podání. Zejména také proto, že v původní publikaci vlastně průběh prací na farmě, zachycen nebyl.

Doufám, že Ročenka 2009 si rovněž získá své příznivce a bude důstojnou připomínkou pracovního života celé firmy a jejích zaměstnanců.

Ing. František Záhora

Ročenka a její účel

Jak již bylo v úvodu řečeno, účelem ročenky bude text a fotodokumentace v průřezu roku, kde by se zachytila práce v rostlinné a živočišné výrobě, sklizeň a práce traktorů a sklizňových strojů a činnost jednotlivých zaměstnanců při práci.

V živočišné výrobě pak zachytit stáda od zimního období přes celý rok, jejich vývojový cyklus, mláďata a jejich rození, plemenitbu, velké krávy a býky, kterých si firma zvláště cení /jeden kus firma kupuje za 150 tis. Kč/.

Zachycena by měla být i výstavba na farmě, především pastevní areály, nová dřevěná kůlna na stroje a další úpravy ve firmě /budovy, vozovky, prostranství a pod./.

Důležitá bude i ekonomika hospodaření, nákupy, náklady, dále spolupráce se Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity /hlavně při ekologickém dokrmu masných jalovic/.

V ročence bude zachycen i systém poskytování dotací, kontrola dodržování ekologických pravidel, zásadní otázky kolem pozemkového fondu a rovněž i otázky personální.

Styl ročenky: Každá ročenka většinou obsahuje kalendárium a zápisy zachycované během roku mohou být uspořádány různě podle časového období.

V naší ročence jsme zvolili chronologický postup systémem ročních období, které se však časově s kalendářním nástupem jednotlivých ročních dob nekryjí. Začínáme zimou v počátku roku a stejně tak na konci roku zimou skončíme.

Trochu teorie o základních plemenech masného skotu, chovaných na farmě /převzato z internetu/

Aberdeen angus

Aberdeen angus

Domovem jednoho z nejrozšířenějších masných plemen skotu na světě je severovýchodní Skotsko. Již na počátku 18. století se v krajích Aberdeenshire a Forfarshire podařilo vyšlechtit masný užitkový typ skotu, který v první polovině 19. století chovatel Hugh Watson příkřížením plemene shorthorn sjednotil a položil tak základ tohoto plemene. Ve čtyřicátých letech 19. století byla založena v Anglii první plemenná kniha a již v roce 1860 se uskutečnil první import zvířat do Kanady a později do USA. Rozvoj chovu anguse na severoamerickém kontinentě přinesl tomuto plemeni zvětšení tělesného rámce a sníženou produkci loje, která umožňuje výkrm býků do vyšší porážkové hmotnosti. Postupně se chov aberdeen anguse

mimo Evropu a Severní Ameriku rozšířil i na Jižní Ameriku, Austrálii, Nový Zéland a Afriku.

Aberdeen angus je moderní masné plemeno, které vyniká dobrou plodností matek a snadnými porody. Maso z jatečných zvířat se vyznačuje vysokým mramorováním, křehkostí, šťavnatostí a specifickou chutí. Příznivá je u poražených zvířat jatečná výtěžnost 61 % a vzhledem k jemné kostře i nízký podíl kostí v jatečně opracovaném těle 14 - 16 %. Jedním z charakteristických znaků plemene je kromě bezrohosti i celoplášťové černé, případně červené (red) zbarvení. První telata aberdeen angus

se v naší republice narodila již v roce 1992. Mimo ojedinělé importy z Maďarska, Dánska a SRN, byl náš chov založen především na importu jalovic z Kanady.

V této souvislosti považujeme za potřebné uvést, že hlavní zásluhu na importu tohoto plemene má Ing. Miroslav Vráblík, předseda Českého svazu chovatelů masného skotu /ČSCHMS/ a velký propagátor plemene Angus, a rovněž v naší oblasti hospodařící chovatel Milan Šusta /člen revizní komise ČSCHMS/.

V roce 1995 byla do republiky importována zvířata v červeném zbarvení "red angus".

Zhora uvedené vlastnosti plemene, které se v našich podmínkách potvrdily, jsou asi hlavním důvodem, proč toto plemeno zaznamenalo v poměrně krátké době takové rozšíření. Ostatně to dokumentuje i zájem dalších chovatelů o nákup plemenných zvířat. Aberdeen angus si v krátké době získal pověst i jako vynikající masné plemeno. Této pověsti přispělo zejména to, že plemeno AA bylo prvním masným plemenem v naší republice u kterého se podařilo chovatelům realizovat prodej jatečných zvířat prostřednictvím značkového masa "Český angus". Maso vhodné ke kulinářskému zpracování dává tomuto plemeni určité záruky i do budoucna a zároveň i ukazuje cestu pro jiná plemena.

Ing. Miroslav Vráblík

Masný Simentál

Masný Simentál

Původ simentálského plemene je ve Švýcarsku. Již v roce 1759 mluví různá úřední hlášení o kvetoucím chovu v oblasti Simmentalu, Saanen a Emmentalu. Původní barva simentálského skotu byla červená a bílá, přičemž sytě červená až hnědočervená převládala a byla rušena jen bílými odznaky. Postupem doby přibývalo bílých odznaků a barva se stávala světlejší. Popis exteriéru z roku 1859 říká, že barva simentálského skotu je červenostrakatá, světle a nebo žemlově červená s bílým čelem a nosem. Světlejšímu, nebo žemlovému zbarvení byla dáována přednost. Zároveň byl kladen důraz na co největší tělesný rámec a kapacitu těla. Výborný tělesný rámec a výborná masná užitkovost simentálského

skotu způsobily, že se v řadě zemí začalo toto plemeno chovat jako plemeno masného užitkového typu. Dnes je takto chováno jak v Severní a Jižní Americe, tak i v Africe, Austrálii, Novém Zélandě a Evropě.

Po roce 1990 se začal chovat i v tradičních zemích s chovem červenostrakatého skotu s kombinovanou užitkovostí jako jsou Německo a Rakousko. V těchto zemích se chov Masného simentála (Fleisch fleckvieh) začal rozvíjet v souvislosti s dotační politikou EU (Nařízení rady Evropy č. 1254/1999). Šlechtění simentálského skotu na jednostranně masnou užitkovost při využití původně kombinovaných vlastností tohoto skotu přineslo výsledky, které jsou srovnatelné s výsledky ostatních masných plemen skotu.

Limousine

Plemeno vzniklo v limousinské oblasti jihozápadní Francie. Tato oblast je klimaticky poměrně drsná, nadmořská výška dosahuje až 1000 m. Až do první poloviny 20. století bylo plemeno

využíváno k tahu. K této práci byla vybírána zvířata velkého tělesného rámce, s velmi dobře vyvinutou svalovinou a pevným postojem, která byla schopna velké zátěže i přes poměrně jemnou kůži. Selekcce na tyto vlastnosti dala předpoklad pro vznik typicky masného plemene s velkým podílem svaloviny a nízkým podílem tuku. Plemeno Limousine je dnes druhé nejpočetněji chované masné plemeno ve Francii, odkud se hojně rozšířilo také do celého světa.

Plemeno se vyznačuje dobrou chodivostí, pastevní schopností, při vysoké konverzi objemných krmiv. Krávy vykazují dobré mateřské vlastnosti a jsou dostatečně mléčné. Předností je dobrá plodnost s příznivým mezidobím, dlouhověkost a především snadnost telení. Pro tyto vlastnosti je hojně využíváno i v užitkovém křížení. Počátkem devadesátých let bylo plemeno Limousin nejvíce využíváno v inseminaci v rámci užitkového křížení s naší populací skotu. První nákupy čistokrevných zvířat v roce 1990 pocházely z Maďarska a založily chov v pěti zemědělských podnicích. Ostatní chovy limousina jsou již převážně z Francie. Inseminace prověřenými býky z Francie v rámci čistokrevné plemenitby přinesla i výrazné zlepšení místové schopnosti telat. To spolu s vynikající masnou užitkovostí plemene přineslo i značný zájem chovatelů o toto plemeno. Nejvíce je limousin využíván v užitkovém křížení.

Limousine

Zimní období na farmě

Zima roku 2008/09 byla poměrně příznivá, firma má venku na jednotlivých stanovištích celkem 118 stád a to, že je málo sněhu a lehce zamrznuto, je výhodné, protože na pastvinách není bahno, vznikající prošlapáváním skotu.

V každém stádě je průměrně 35 ks krav s telaty, k 15. březnu se jich narodilo již 176 kusů, telení probíhá i nadále s cílem dosáhnout co nejmenších ztrát. K uvedenému datu byly ztráty 8,37%, firma se chce dostat asi na 6% ztrát a celkové množství narozených telat by mělo být kolem 400 kusů. Jenom na Milné se předpokládá stav přes 300 ks, na Malšíně je již v této době celkem 287 krav.

O stáda na provoze Milná a Muckov se starají zejména manželé Daniela a Miroslav Dvořákové, kteří mě pro účely této ročenky poskytl několik fotografií, z velkého množství, které si sami pořizují.

Na provoze Malšín je veškerý skot pod ochranou Františka Zetochy, hlavní zootechničkou celé firmy je Helena Oušková.

Jednotlivá stáda jsou umístěna na předem vybraných stanovištích, zejména v blízkosti výběžků lesa, pod stromy, kde příliš nefouká. Stádům se naváží pravidelně čerstvé stelivo, aby měly krávy a jalovice maximální pohodu, lepší možnost odpočinku a příznivější podmínky pro telení a tím i omezení případných ztrát.

Skot si postupně zvyká i na drsnější podmínky a jak je vidět i z následujících obrázků probíhá i samotné telení ve sněhu bez větších komplikací.

Projděme se zimním obdobím v jednotlivých stádech firmy

U lesíka vpravo před Kovářovem /Lukavec I/ je pro stádo zabezpečeno místo, které se pravidelně nastýlá a kde skot i při větší zimě v pohodě přežívá /foto 1 - 4 F. Z. 28. 2/

Pracovníci firmy pomáhají při dovozu steliva, v tomto případě Helmut Flöring se strojem Manitou. Pozici na slaměném loži před svými svěrenkyněmi zaujal Miroslav Dvořák /foto 5 a 6 manželé Dvořákovi - 25. 2/

Stejný systém lože a krmiště je i u stáda umístěného pod lesíkem vpravo od silnice směrem na Černou v Pošumaví - za Badáněm.

Několik metrů od lesíka je založeno krmiště, kam si jednotlivé kusy podle potřeby přicházejí pro svůj díl potravy /foto 28. února 2009 F. Z./

Porody probíhají většinou bez problémů i v takovémto počasí /foto Dvořákovi/

Po porodu je potřeba telátko ošetřit a označkovat /foto Dvořákovi/

Pod přístřeškem v blízkosti Milné přežívají zimu plemenní býci /F. Z./

Na těchto i následujících dvou obrázcích je vidět, že na čerstvém zimním vzduchu velmi chutná i skotu, který firma chová na Muckově /foto 20. března 2009 - F. Z./

Následuje několik obrázků nejmladších reprezentantů hovězího skotu na Muckově
/foto 16. března 2009 - F. Z./

Zvířatům na Muckově se v zimním období naváží senáž ze žlabu

Zima v dalším období, zejména v měsíci březnu, poněkud zazlobila, ovšem na stav stád na jednotlivých pastvinách to nemělo žádný podstatný vliv.

Z hlediska záznamu do této ročenky se však nepovedlo zdokumentovat fotograficky stáda na Malšíně, jelikož vždy v době, kterou jsem si stanovil sám, anebo společně se zootechničkou firmy Helenou Ouškovou, nebylo možno se po stávající komunikaci na Malšín dostat.

Koncem února a v následujícím období bylo nutno prohrnout k jednotlivým stádům cestu, o což se staral traktorista Martin Čertický /foto F. Z./

Záměry a koncepce

Zima a začátek každého roku je období, kdy se ve firmě plánuje a promýšlí budoucí koncepce záměry firmy, které se pak během roku postupně naplňují.

Na úseku mechanizace se firma vybavila několika moderními traktory a dalšími stroji, např. koupila nové 12 ti tunové rozmetadlo na chlévskou mrvu, belgický výrobek, který podstatně usnadní práci při tolik potřebném rozmetání mrvy na porosty.

Dále dne 13. března koupila ve Spolkové republice Německo traktor Deutsch Fahr s výkonem 30 k. Za tento traktor zaplatila firma 1, 4 mil. Kč a zpětně odprodala za 400 tis. Kč do Německa, původní traktor Josefa Kozojeda, který s ním jezdil 13 let, najezdil 13 000 motohodin a tak je vcelku logické, že nejnovější traktor připadne jemu, jako nejstaršímu a nejzkušenějšímu pracovníkovi firmy. Starý traktor odvezl po ose do Mnichova a zpět si přivezl nový koncem dubna.

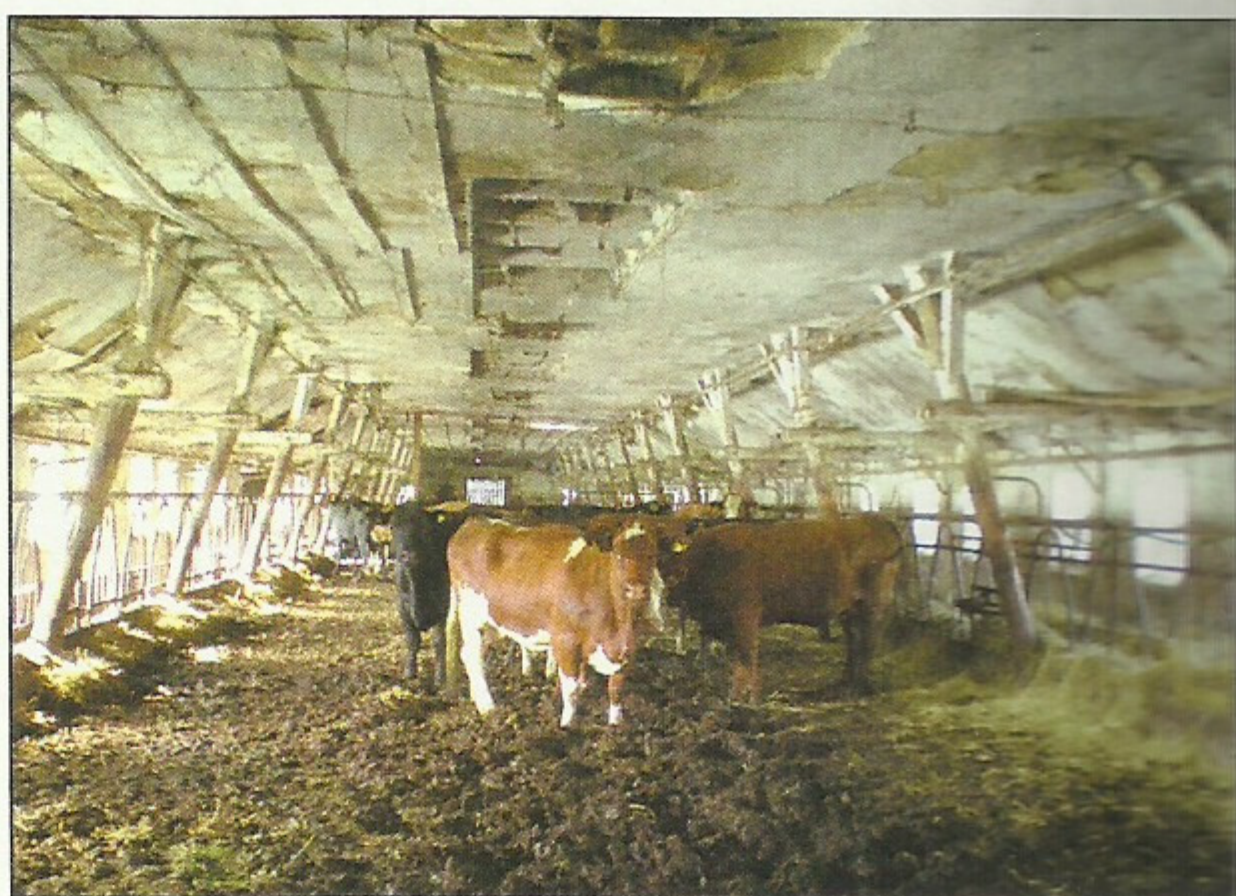
Na obrázku vlevo nový traktor Deutsch Fahr v den, kdy ho J. Kozojed přivezl, vpravo rozmetadlo hnoje firmy Joskin, zatím uložené v kolně na Muckově /30. 4. - foto F. Z./

Rekonstrukce stájí

Cílovým řešením pro Farmu Milná, s. r. o. je rekonstrukce čtyř stovkových stájí. Na tuto akci byl zpracován projekt, který se zhruba v polovině února odevzdal jako součást žádosti na tzv. "bruselské dotace". Investice bude totiž finančně nákladná - v hodnotě 25,5 mil. Kč - pro 355 ks krav.

Boxové ustájení u masných krav není příliš vyzkoušeno, což potvrdil i Výzkumný ústav živočišné výroby v Uhřetěvsi, který se touto problematikou nijak zvlášť nezabýval.

Je však řada zemědělců, kteří obdobně projektují a zkouší, proto se do toho pustí i firma na Milné, pochopitelně, pokud vše vyjde pozitivně, což se předpokládá. Podzim tohoto roku by již byl ve znamení těchto rekonstrukcí.

V projektu se počítá s rekonstrukcí tří stájí na Milné a jedné na Muckově /viz foto F. Z./

Další výstavba na farmě

Počítá se s výstavbou dřevěné kolny na stroje, z vlastního dřeva a většinou vlastními prostředky, některé subdodávky zajistí firma FAO Frymburk. Akce "kolna" vyjde přibližně na 1,5 mil. Kč.

V tomto roce se bude stavět pastevní areál ve velikosti 115 ha na Všímarech, Horní a Dolní Dlouhé. Na tuto akci obdržela firma dotace v rámci rozvoje obnovy venkova /tzv. intervenční fond a bruselské dotace/. Akce je v objemu 900 tis. Kč a dotace budou činit 50 %. Dva pastevní areály v Těchonicích a Horní Světlé firma dokončila na podzim roku 2008.

Záměry kolem ekologické výroby obilí

Soukromá firma na Milné má rovněž samostatnou farmu na Opalicku, která zatím není založena jako ekologická, ale právě tam se firma bude snažit přejít na ekologické hospodaření a sama si vyrábět ekologické obilí. Farma Milná, s. r. o, totiž pro své potřeby využije kolem 600 q ekologického obilí a jestliže v současné době stojí 1 q kolem 800 Kč, je to poměrně velký nárok na finance.

Ekologické obilí si budou vyrábět ve firmě podle nové metodiky, kterou přinesl budoucí majitel, současně student VŠZ Jiří Valter. Zásadou je, že se nesmí používat žádné chemické prostředky, pouze vylepšovat půdu agrotechnickými opatřeními, především ošetřováním a pravidelným vyhnojováním chlévskou mrvou.

V Opalicích mohou využívat jednu stáj a chlévskou mrvu si tak vyrábět, protože každý rok chtějí 8 - 9 ha polí pohnojit. Celý proces hodlají nastartovat na podzim.

Osada Opalice patří pod obec Kamenný Újezd, má v současnosti 12 obyvatel. Je to ves dvorcového charakteru se selskými usedlostmi ze 16. století. Architektonicky vyniká zejména středověký špejchar v čp. 11 a 10 a na návsi u čp. 2 a 9 stojí z dubového dvojáku zhotovená zvonička /bez zvonu/. 500 m jihovýchodně od středu osady na Bürgerově /Kolouchově/ statku je rozvlečeno 12 mohyl z doby bronzové, halštatské a laténské.

Na kraji obce se nachází zbytek památného dubu /foto F. Z./

Spolupráce s Vysokou školou

Nejenom na úseku výroby ekologického obilí, ale především v oblasti dokrmování jalovic, spolupracuje firma se Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Ve firmě hodlají dokrmovat jalovice plemene Angus do jatečné váhy 500 - 520 kg, které pak prodávají jako ekologické maso do Rakouska. Právě tento pokus příkrmování dělají ve spolupráci s pracovištěm výše zmíněné instituce.

Při vážení začátkem března docílili u kontrolní skupiny těchto jalovic přírůstek 0,70 kg, ovšem celkově přírůstek vychází na 0,89 kg. Pracovníci se stále snaží udržovat příznivou krmnou dávku, aby získali relativně dobrý přírůstek a mohli skot začít na podzim prodávat.

System poskytování dotací

Farma postupuje ve způsobu získávání dotací, zejména "hospodářského typu" systémem dodržování agroenvironmentálních opatření, z čehož vyplývá, že musí mít uzavřené jasné pětileté smlouvy na travní porosty. Farma v této zimní době dosavadní smlouvy obnovuje a uzavírá nové na období 2009-2013. Agroenvironmentální opatření má za úkol podpořit způsoby využití zemědělské půdy,

kteře jsou v souladu s ochranou a zlepšením životního prostředí, krajiny a jejích vlastností, podporuje zachování obhospodařovaných území vysoké přírodní hodnoty, přírodních zdrojů, biologické rozmanitosti a údržbu krajiny.

Kontrola SZIF

Zprostředkovatelem dotační podpory z Evropské unie i z národních zdrojů je Státní zemědělský intervenční fond /SZIF/. Z tohoto hlediska mu připadá i úkol kontroly jednotlivých farem a podniků. Jeho zástupci z pobočky České Budějovice provedli kontrolu dodržování pravidel i na Farmě Milná, s. r. o. a konstatovali, že vše bylo v pořádku.

Otázky personální

Na farmě Milná je pověřen péčí o veškerý skot Miroslav Dvořák. Firma vzhledem k většímu množství kusů a větším předpokládaným porodům, zaměstnala i jeho manželku Danielu Dvořákovou, která je zootechničkou a byla přijata zkušebně zatím do konce května, majitel firmy však předpokládá, že bude možné prodloužení smlouvy.

Na farmě Malšín se o svěřená zvířata stará František Zetocha.

Farma dále rozvázala pracovní poměr s traktoristou Ivanem Součkem. Novým zaměstnancem by dále měl být od 1. dubna Václav Pivec z Černé v Pošumaví, který jako opravář se specializací na motory traktorů by měl být pro firmu významným přínosem, neboť by si tak mohla opravy motorů provádět sama.

Dvořáková Daniela

Václav Pivec

Na farmu přišlo jaro

Kalendářní jaro nastoupilo tentokrát 20. března, ovšem tento den stejně jako ostatní dny do konce března byly ještě studené s menšími sněhovými a později dešťovými srážkami.

Nicméně v tento první jarní den se na provoze Muckov narodil býček s pořadovým číslem 1000, a tak bylo nutno jej zvěčnit, což se i ve spolupráci se zootechničkou Helenou nepodařilo, neboť nedávno narozený kojeneček se odmítal vyfotografovat /viz obr. F. Z./

Měsíc duben jako celek byl pak poměrně teplý, ovšem zase bez tolik potřebných srážek. Firma stále věnuje patřičnou péči všem stádům rozmístěných na pastvinách a postupným ošetřováním porostů začíná příprava na senoseč.

Stádo rozmístěné na farmě Milná směrem k Bobovci přichází do stávající stáje č. 1, kde je příkrmováno. U části stáda je zachycen ošetřovatel Michal Hardunka /foto F. Z./

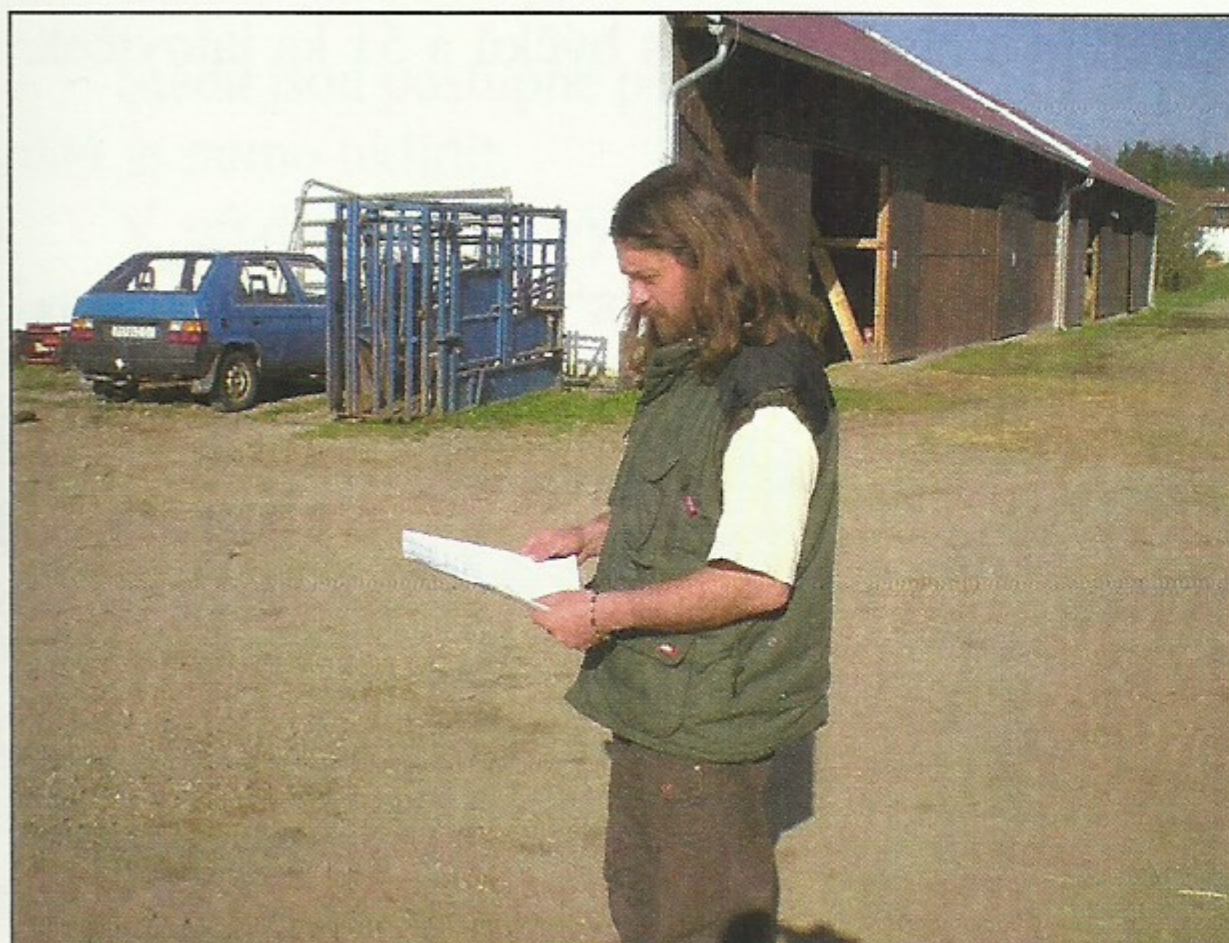
Květen přinesl již teploty mnohem vyšší než bývá obvyklé, vyšší byla i četnost srážek, a tak se zdálo, že porosty poměrně dobře narostou. Majitel firmy s potěšením kvituje, že z polí /pastvin/ téměř úplně vymizel šťovík, poměrně úporný, vytrvalý plevel. Zásahu na tom zřejmě má i několikeré sečení /trojí/ a závěrečné mulčování. I odborníci se shodují v názoru, že příčina rozsáhlého výskytu spočívala v nedostatečné péči o louky a pastviny, zejména nesečením porostů.

Ovšem na pastvinách se začíná objevovat pryskyřník prudký, přestože pozemek není vlhký. Naší krajinu lze víceméně přirovnat k předalpскому území, kde jsou louky svažité a suché a přesto plné pryskyřníku. Pryskyřník prudký je rostlina jedovatá a čerstvý by neměl být dobyt看em zkrmován, sušením se však jedovatost ztrácí, i když kvalita sena je nižší.

Zde by podle majitele pomohla určitá obnova, s kterou se však ve větší míře nepočítá, zřejmě jen asi 10 ha na Mýtině by mohlo být letos obnoveno.

Úprava intravilánu

V dubnu se na farmě Milná provedla oprava a rekonstrukce stávajících cest a ostatních ploch přímo v areálu. Provedl se podstatný úklid a následně pak firma Swietelsky, stavební s r. o. provedla vyasfaltování těchto prostorů.

Na obrázcích jsou plochy před zpevněním - intravilán a prostor mezi stájem, dále část začínající techniky a zajišťující technik firmy Swietelski /foto F. Z./

Vozovky a prostor intravilánu firmy v Milné je vyasfaltován.

Zmizelo občasn \acute{e} bl \acute{a} to a nerovnosti - prostor se jednoznačně vylepšil

Stáda na farmě v dubnu

Na celé farmě je v současnosti umístěno celkem 23 stád. V jednotlivých stádech je vždy po 35 ks krav matek a po 25 ks jaloviček, k nim se vždy přidávají plemenní býci, kterých je na farmě 18. Dva kusy dánských býků přivezli na farmu v polovině dubna a jsou zatím v karanténě.

Na Malšínsku na pastvinách ve Větrné a Všímarech je umístěno 24 ks býčků a 51 ks jaloviček na dokrm.

K 27. dubnu se narodilo celkem 337 ks telat.

Pod Ostrovem směr Bolechy

Stádo pod Ostrovem ve směru na Větrnou

Telátko z Ostrova

Na Větrné k rybníku

Z Ostrova a na Větrné

V květnu přichází intenzivnější pastva - zimoviště se uklízí

Stáda jsou postupně přemísťována na další pastviny, končí zimní a předjarní příkrmování a zimoviště je nutno uklidit.

V předjaří se na vybraných místech, jak již o tom byla zmínka, udělaly jakési "matrace" ze slámy, na které si krávy a jalovice lehaly a podstatně to pomohlo ke snížení ztrát telat při telení.

Protože je počasí již příznivější, ovšem na sklizeň porosty ještě nejsou, věnují se pracovníci firmy úklidu a odstranění těchto starých zimovišť. Hnůj spolu s částí ornice se nakládá a odváží na kompost, aby se celková hmota vrátila pozdějším hnojením zpět do půdy. Po odvozu se plocha po zimovištích vždy řádně usmykuje.

Současně se uklízí i dosavadní přístřešky, ve kterých měl skot nejen slámu na ležení, ale i seno k příkrmování, dále se uklízí žlaby, do kterých se dobytku příkrmovala senáž v zimním období. Žlaby vyráběl v dílně na Muckově zaměstnanec Karel Diviš, kterému pomáhá jeho manželka Ivana Divišová.

Jalovičky na pastvině z Milné ve směru na Kovářov

Stavební práce na Muckově

Firma provádí v tomto čase vyzdívání otevřené ocelokolny. Začíná se koncem května čelním štítem a stavba pokračuje vyzdíváním postupně celé ocelokolny.

Josef Kozojed slaví šedesátiny

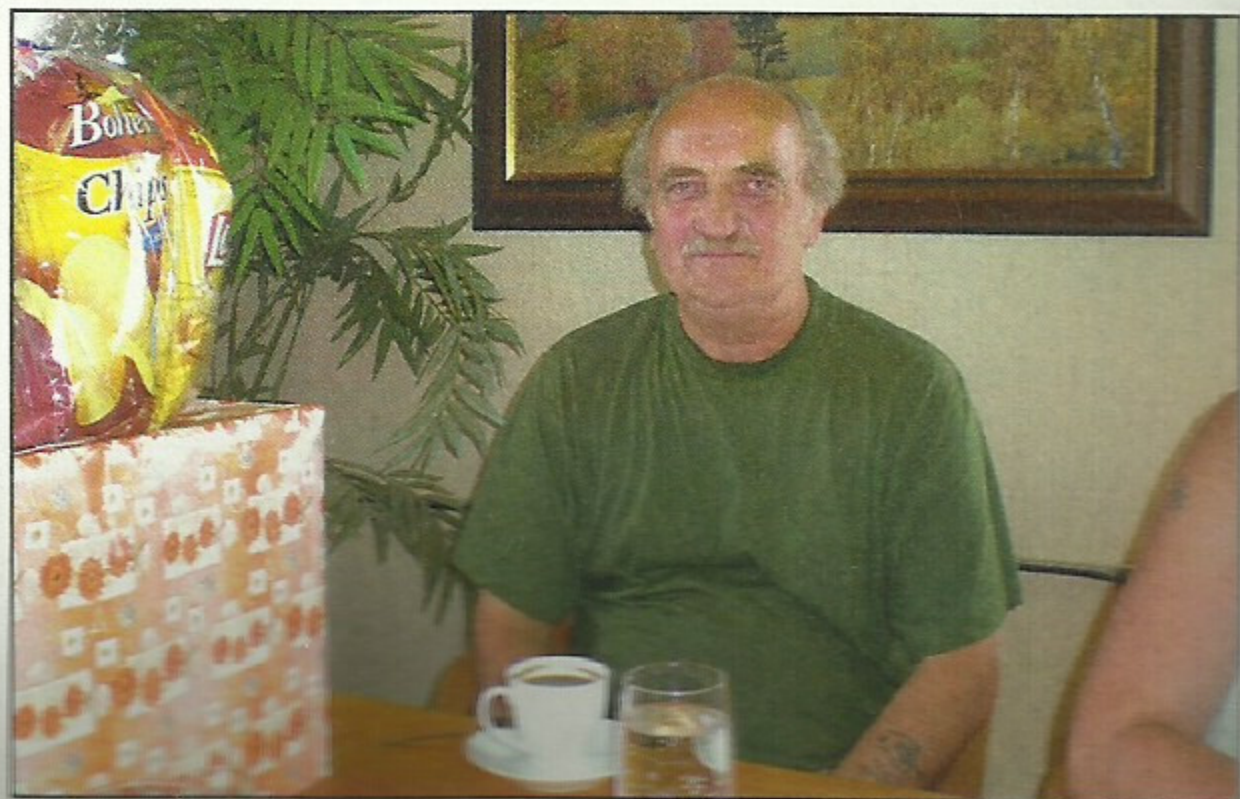
Malá oslava, kterou pro jubilanta připravila Farma Milná proběhla za účasti Ing. Václava Valenty, Milana Janáčka, Dagmar Novotné a Heleny Ouškové /technici farmy/.

Milná, kde pracoval až do roku 1993, kdy přešel k soukromé firmě, která vznikla privatizací tohoto provozu. Právě u této firmy - Farma Milná, s. r. o. pracuje Josef Kozojed dodnes, patří mezi služebně nejstarší a nejzkušenější pracovníky firmy. Za celé své pracovní období poznal téměř všechny zemědělské práce, zejména s traktorem, především však jeho hlavní náplní bylo lisování stonkového lnu a slámy, v současné době především lisuje seno a slámu. Za rok 2008 slisoval více jak 6000 balíků.

Josef Kozojed se narodil 26. května 1949 v Kunějově, dnes osada obce Člunek, okr. Jindřichův Hradec /viz obr./ Po skončení základní školy se vyučil opravářem zemědělských strojů v Jindřichově Hradci a nastoupil jako opravář v Člunku. Záhy však odešel do JZD Jílové u Prahy, kde pracoval 13 let a poté nastoupil na 6 let do Řevničova na Rakovnicku, kde vozil na manipulační linku dřevo s automobilem Volvo.

V roce 1982 odešel na inzerát na Statek Frymburk, dostal zaměstnání a byt na provozu

*Centimetr žádná míra, 60 let žádný věk.
Ať Ti slouží zdraví, síla, k tomu ještě mnoho let.*

Oslavenec Josef Kozojed začíná další svou pracovní éru s novým traktorem

Ještě než začne senoseč

Pomalu se blíží období náporu hlavních prací na farmě - zajištění dostatečného množství píce na zimní krmení veškerého hospodářského dobytka. Než vše skutečně vypukne, najde se ještě čas na promyšlení některých budoucích záměrů firmy, které se postupně budou uskutečňovat.

Výsadba ovocných a ostatních stromů

Farma Milná s. r. o. plánuje na podzim provést výsadbu původních druhů ovocných rostlin, které by byly vhodné pro daná stanoviště. Jedná se především o staré, krajové odrůdy jabloní, hrušní, třešní i švestek.

Výsadba se plánuje podél bývalé staré cesty na Frymburk, v prostoru, kde jsou v současnosti umístěni plemenní býci. Projekt je již připraven, zbývá ještě dořešit, jakým způsobem budou stromky chráněny před poškozením /přirozeným drbáním dobytka/.

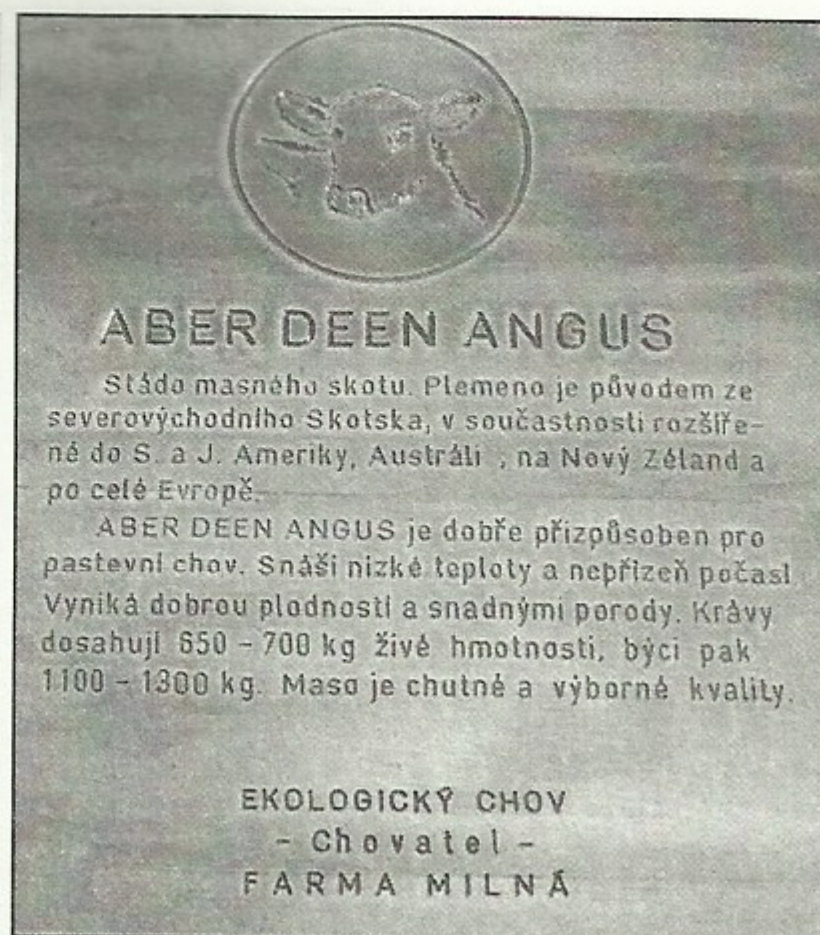
S obdobnou výsadbou se počítá v oblasti před Kovářovem, hned v odbočce za lesíkem. Farma se tímto způsobem snaží, aby našimi předky šlechtěné odrůdy ovocných dřevin nemizely nenávratně z naší přírody, současně, aby poskytovaly dobré podmínky živočichům pro jejich existenci a v neposlední řadě si uvědomuje jejich nesporný estetický význam.

Mimo ovocné dřeviny budou na daných místech dosázeny i ostatní přírodní dřeviny na doplnění zeleně.

Informační tabule

Firma si nechala vyrobit u dřevorytce ve Vimperku čtyři informační desky, které budou umístěny v dřevěných stojanech vlastní výroby a postaveny u pozemků, na kterých se nachází stádo popisovaného plemene. Na deskách jsou vyznačeny základní informace a hlavní rysy jednotlivých plemen skotu a plemeno chovaných koní na farmě. Tím hodlá firma přispět k lepší informovanosti turistů, kteří tak mohou lépe poznat ekologický způsob hospodaření.

Zatím byly vyrobeny dvě desky pro plemeno Aberdeen Angus a dvě desky pro plemeno koně Hafling, jejichž fotoukázky jsou na následujících snímcích /foto F. Z./

Centrální šumavská přehlídka masných plemen

Majitel soukromé firmy Ing. Václav Valenta, CSc. hodlá jako doprovodnou akci uskutečnit na své farmě něco dosud v těchto podmínkách nevídaného. V prostoru pozemků Na Kalvárii v Milné by se provedla výstavba jednotlivých dřevěných ohrad, kde by byli umístěni, ve spolupráci s plemenáři, nejlepší jedinci masného plemene od různých šumavských chovatelů.

Vybraná komise by pak vyhodnotila ty nejlepší reprezentanty krav a býků s vyhlášením vítězů. Současně s tím by se uskutečnila určitá doprovodná akce pro děti a ostatní návštěvníky.

Masný skot zde není tradiční, moc se o něm neví, a tak je třeba pro lidi z nezemědělské veřejnosti tento program připravit a tím založit určitou tradici.

Stejně tak se připravuje i zázemí pro koně na Muckově, kde by v budoucnu mohlo být centrum pro jízdy na koních a další doprovodné akce.

Senoseč začíná

V pátek dne 29. května 2009 na farmě Milná, jak se vyjádřil majitel ing. Valenta, "hodili kosu". Sekat se začalo na pozemku "Na špičce", hlavní aktér Josef Kozojed. Ovšem počasí prozatím nepřeje, je poměrně zima a v přeháňkách prší.

Porosty sice narostly, ale především nyní v době sklizně je počasí většinou nepříznivé, téměř denně prší a rovněž teploty jsou poměrně nízké.

Přesto se vše ze "Špičky" podařilo slisovat a odvézt

Prohlídka katastru v oblasti Malšína

S p. Ing. Valentou, CSc. jsme dne 4. června projeli terénním autem jednotlivá stáda na Malšínsku a prohlédli plochy před nástupem hlavní fáze senoseče. Samozřejmě, že jsem pořídil velké množství snímků, z nichž některé jsem do této Ročenky zařadil.

Prohlédli jsme si jednotlivá stáda na Všímarech, Horní a Dolní Dlouhé, na Ostrově a Větrné a především v oblasti osady Bolechy pozemky určené k pokosu.

Senoseč, respektive senážování, bude začínat přímo na Milné, pak bude pokračovat na Malšíně a ukončí se na provoze Muckov.

V první polovině června pracovník firmy Josef Kozojed svinoval seno na ploše u Rančic u Kamenného Újezda, kde má firma pozemek s jetelotrávou. Svinuté a uložené balíky, spolu s částí porostu, jsem zachytil dne 20. července /viz obr./

Stádo na Všímarech s oblíbencem majitele firmy

Na Dolní Dlouhé

Telátka na Dolní Dlouhé

Býk je vždy u každého stáda

Pohledy z Horní Dlouhé

Na Větrné u rybníka

V kruhu svých miláčků

Začalo senážování na Milné

Nepříznivé deštivé počasí poněkud zbrzdilo začátek vlastního senážování. Po sklizni na Špičce se pokračovalo v pokosu na plochách vlevo směrem ke Kovářovu, které nakonec byly připraveny k odvozu hmoty a dnem 8. června se senážování rozběhlo.

Traktoristé Martin Čertický a Jan Fleischmann hmotu nahrabovali, odvoz zajišťoval Jan Čertický a na pomoc zde byl traktorista z Dolního Třebonína. Senážní hmotu naváželi do připravených silážních jam na Milné, které se plnily obě současně a vyklopenou hmotu rozhrmoval vydatným strojem Manitou Helmut Flöring, který současně i dusal. Samostatné dusání senážní hmoty prováděl ještě s traktorem ŠT-180 Václav Pivec. Ten odvedl po svém nástupu na Milnou velký kus práce, když opravil motor Škodovky a tím traktor, dříve již odstavený, uvedl do chodu.

Prakticky ve stejném složení pokračovala tato parta ve svozu senáže i na Malšíně a posléze na Muckově, takže již v další části nebude průběh popisovat.

Potřebné je však uvést, že velkoobjemový senážní vůz, s kterým hmotu navážel Jan Čertický, má označení JUMBO 6600, od firmy Pottinger. Objem vozu je 66 m³, sběrací ústrojí je 2 m široké, automatické plnění a veškeré funkce ovládá řidič z kabiny traktoru John Deere.

Stejně tak je velmi výkonný i univerzální stroj Manitou MLT 845-120 LSU o výkonu 120 k a dosahem až 8 m. Naopak traktor ŠT-180 je na firmě nejstarší, prakticky ze sedmdesátých let 20. století, ale jistě odvede ještě pořádný kus práce.

Při nahrnování hmoty Martin Čertický (vlevo) a Jan Fleischmann (vpravo)

Jan Čertický sbírá

Jan Čertický vyklápí hmotu v jámě

Rozhrnuje Helmut Flöring

Dusá Václav Pivec

Senáž na Milné je uložena

Přichází kalendářní léto

Senážování pokračuje na Malšíně-Ostrově

Průběh senážování jsem zde zachytil 22. června, složení traktoristů bylo stejné, posečená hmota se navážela převážně z oblasti Bolechy.

Přiváží opět Jan Čertický

Rozhrnuje a dusá Helmut Flöring a Václav Pivec

Senáž je uložena

O farmě v místním tisku

Dne 26. července vyšel v Českokrumlovském deníku můj článek o ekologickém hospodaření Farmy Milná, s. r. o. který byl víceméně nasměrován k počátku senoseče, ovšem nepodařilo se ho redakci zařadit v dřívějším termínu.

Rodinná farma čerpá z bohatých zkušeností našich předků

"Šumavská krajina je moc pěkná a, i když je zde menší lidnatost a krajina má svou krásu, stále je možno něco doplňovat a zkrášlovat". Citoval jsem slova majitele rodinné ekologické firmy - Farma Milná, s. r. o.

Tato firma, působící v oblasti Lipenska, se snaží hospodařit tak, aby veškeré zásahy, které provádí, byly co nejšetrnější k přírodě, hodlá stavět na zkušenostech našich předků, kteří brali ohled na přirozený koloběh v přírodě, čili hospodařit s kladným vztahem ke všem přirozeným hodnotám.

Ve firmě vytváří chovaným hospodářským zvířatům podmínky, které odpovídají jejich fyziologickým a etologickým potřebám a zajišťují jejich zdravý růst, vývoj a reprodukci.

Kvalitní péčí o chovaná zvířata plní i ekologickou funkci, jelikož ekologické maso může výhodně zpeněžovat a získávat tak zpět do koloběhu výroby prostředky na další kvalitní péči.

Firma se však vedle potřebné výroby hovězího masa zabývá dalšími možnostmi jak zvelebit a zkrášlit zdejší krajinu. Na základě projektu na obnovu a diverzifikaci krajiny hodlá postupně obnovit bývalé aleje, staré cesty, které spojovaly původní osady.

V letošním roce přistoupí k výsadbě původních druhů ovocných plodin, které jsou vhodné pro tato stanoviště. Jedná se především o staré krajové odrůdy jabloní, hrušní, třešní i švestek. Jakmile bude tato obnova provedena v oblasti Milné, hodlají totéž uskutečňovat na Malšínsku, kde má firma rovněž své pole působnosti. Zde mimochodem obnovili v uplynulém období dva rybníky v oblasti Větrné, u rybníka zvaný Ostrovní vysázeli podél hráze porost buků, čímž byl vytvořen charakteristický ráz rybníka a zlepšeno přírodní prostředí v krajině.

Krajina na Malšínsku je velmi půvabná a vhodným působením a šetrnými zásahy by mohla její krása ještě více vyniknout. V určitých lokalitách se najdou překrásné květnaté louky, které poskytnou nádherný estetický požitek, zejména s výhledem na okolní krajinu. Jednu takovou louku, kterou obdělává Farma Milná, s. r. o. jsem zachytil v oblasti původní osady Bolechy /viz obr./. Takových luk není v dnešní době dostatek, zejména v oblasti intenzivního zemědělského hospodaření.

Takováto louka poskytne ekologické firmě nejen dostatek kvalitního, výbornými dietetickými vlastnostmi oplývajícího sena s dostatkem minerálů a stopových prvků pro výživu zvířat, ale je především výrazným krajinotvorným prvkem, zajišťujícím ochranu před větrnou i vodní erozí a je zdrojem přírodní rozmanitosti rostlin, živočichů i mikroorganismů. V neposlední řadě má takováto louka nesporný estetický význam, stejně jako každá další zeleň v krajině, o jejíž znovuoobnovení a zvelebení usiluje šumavská ekologická rodinná firma - Farma Milná, s. r. o.

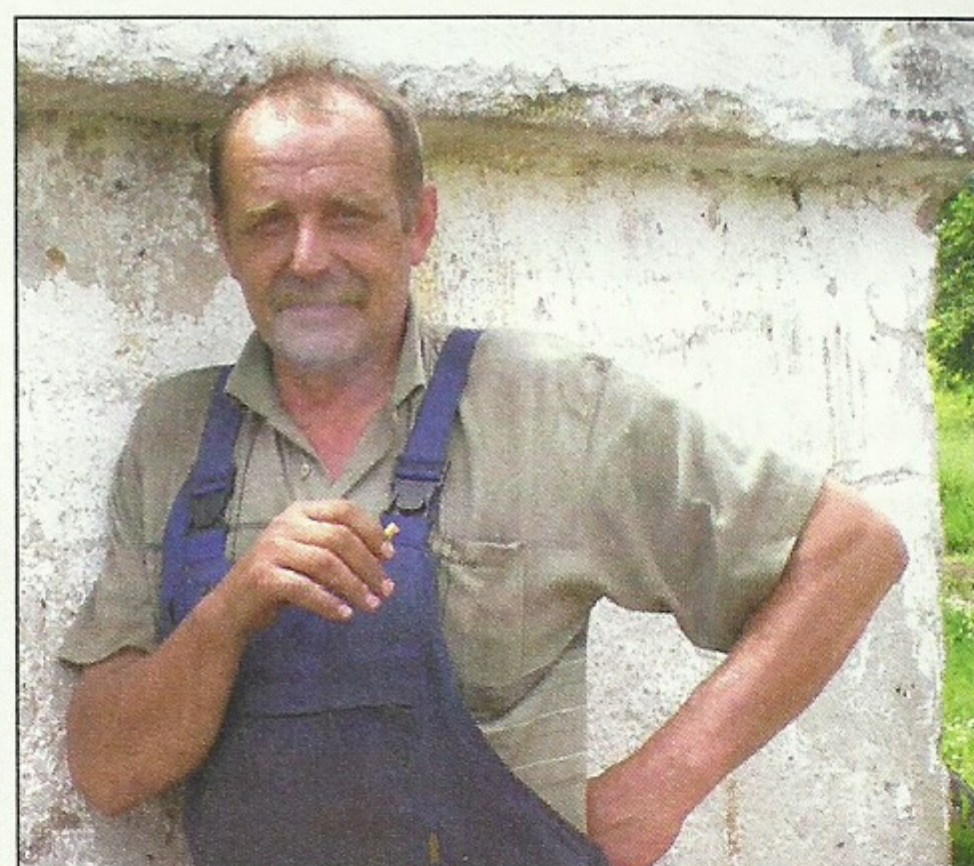
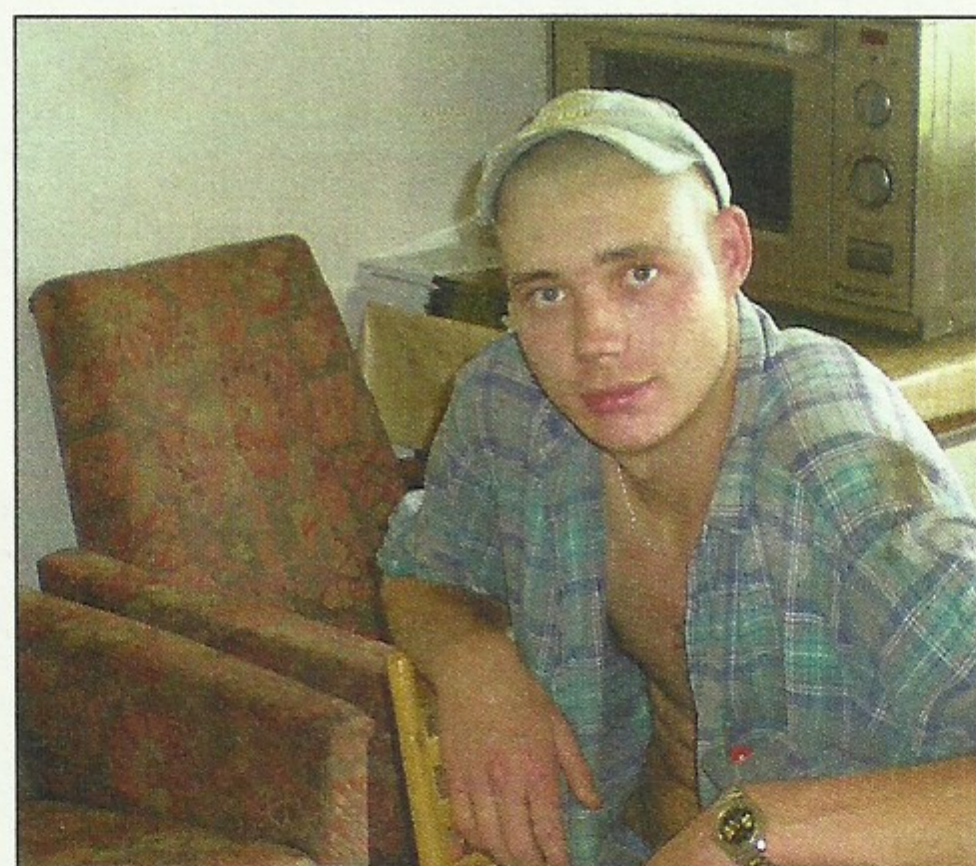
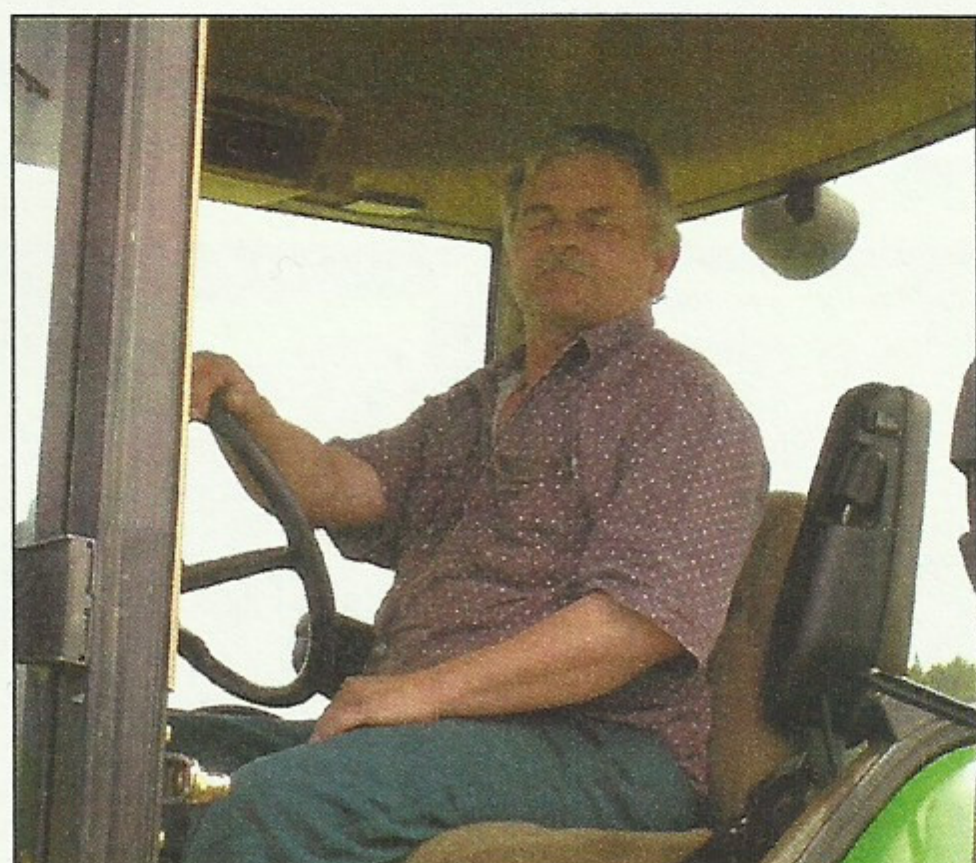
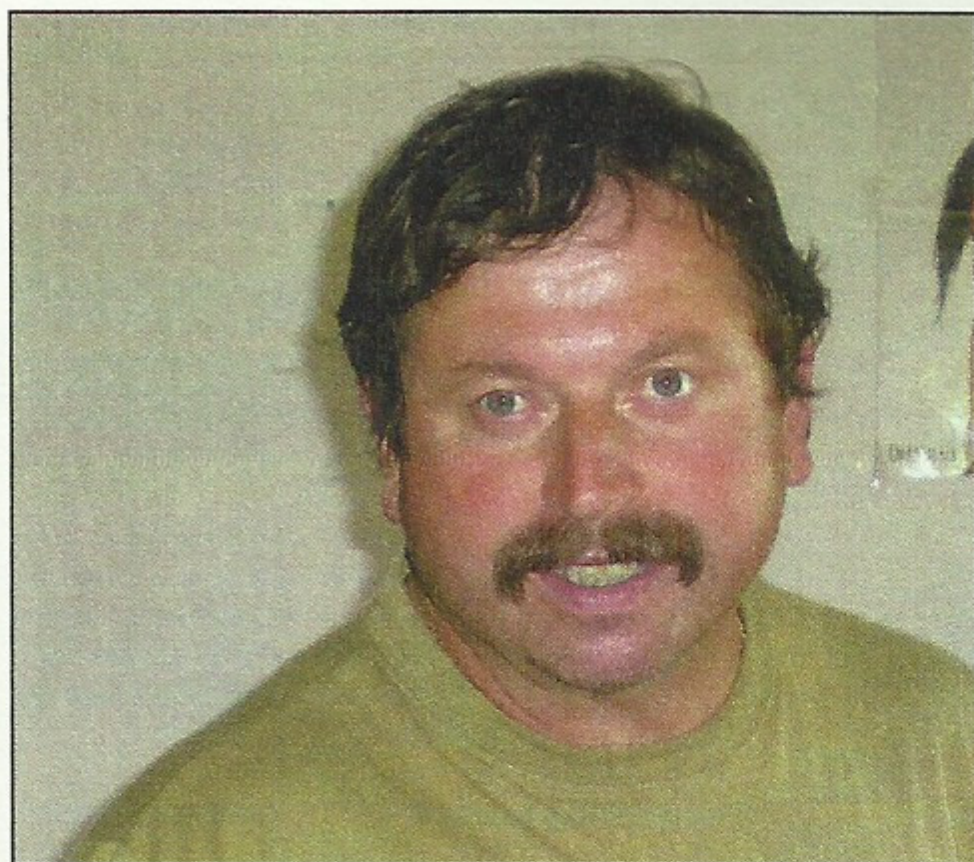
Průběh senážování na Muckově

Obdobným způsobem pokračovalo i senážování na provoze Muckov. Dne 30. června jsem zachytil hlavní práce a několik snímků pak 4. července.

Nahrnování, navážení, rozhrnování a dusání senážní hmoty - na posledních dvou snímcích raktorista Josef Dirbák spolu s Josefem Kozojedem /nezachycen/ při dokončování pokosu posledních ploch na Plániče. Celkové senážování na celé farmě bylo ukončeno na Muckově završením jámy dne 4. července.

Hlavní aktéři senoseče 2009

Několik pohledů do červencového stáda

Stádo Limousin + Angus red na Kalvarii

Představitelka plemene Limousin

Lukavec 1 - ve stádě je 32 dospělých
a stejně tak 32 mláďat

Panečku, to se mám !

Máme se rádi

Mami, seňni se více, ať dosáhnu na mlíčko

Dvojčátek, která jsou vidět na předešlém snímku se jenom na provoze Milná a Muckov narodilo do této doby / 29. 7./ celkem 12 . Dvěma se, i přes snahu ošetřovatelů, nepodařilo přežít a tak je jich na pastvinách nyní deset párů / foto Dvořákovi/.

Dva snímky ze stád v prostoru Faschinghof u Hořic /foto Dvořákovi/

Jalovičky na Větrné v blízkosti rybníka Dolní Valter /foto 31. 7. F. Z./

Okruh působnosti

Senoseč pokračuje sklizní sena

I v dalších dnech pokračuje nepříznivé počasí. Na plochách určených ke sklizni na seno probíhá pokos, následné sušení je problematické, využívá se každé slunné chvílky k obracení, nahrabování a následnému svozu. Pokos provádí Josef Kozojed a Josef Dirbák, obrací a shrnují Martin Čertický a Jan Fleischmann, do balíků lisuje opět Josef Kozojed, manipulaci s balíky zajišťuje Helmut Flöring.

Připravená technika, za chvíli se vyrazí do pole

Je slisováno - Posudov

Očkování dobytka 16. července

Na Milné se začalo s očkováním veškerého skotu proti katarální horečce ovcí /lidově "modré jazyky"/. První případ nemoci nazývané Nemoc modrých jazyků se objevil v jedné stáji ve švýcarském kantonu Basilej. Veterinární správa kantonu okamžitě učinila příslušná opatření. Nemoc, která je přenášena tropickým komárem *Culicoides imicola*, je nebezpečná pro zvířata i pro lidi.

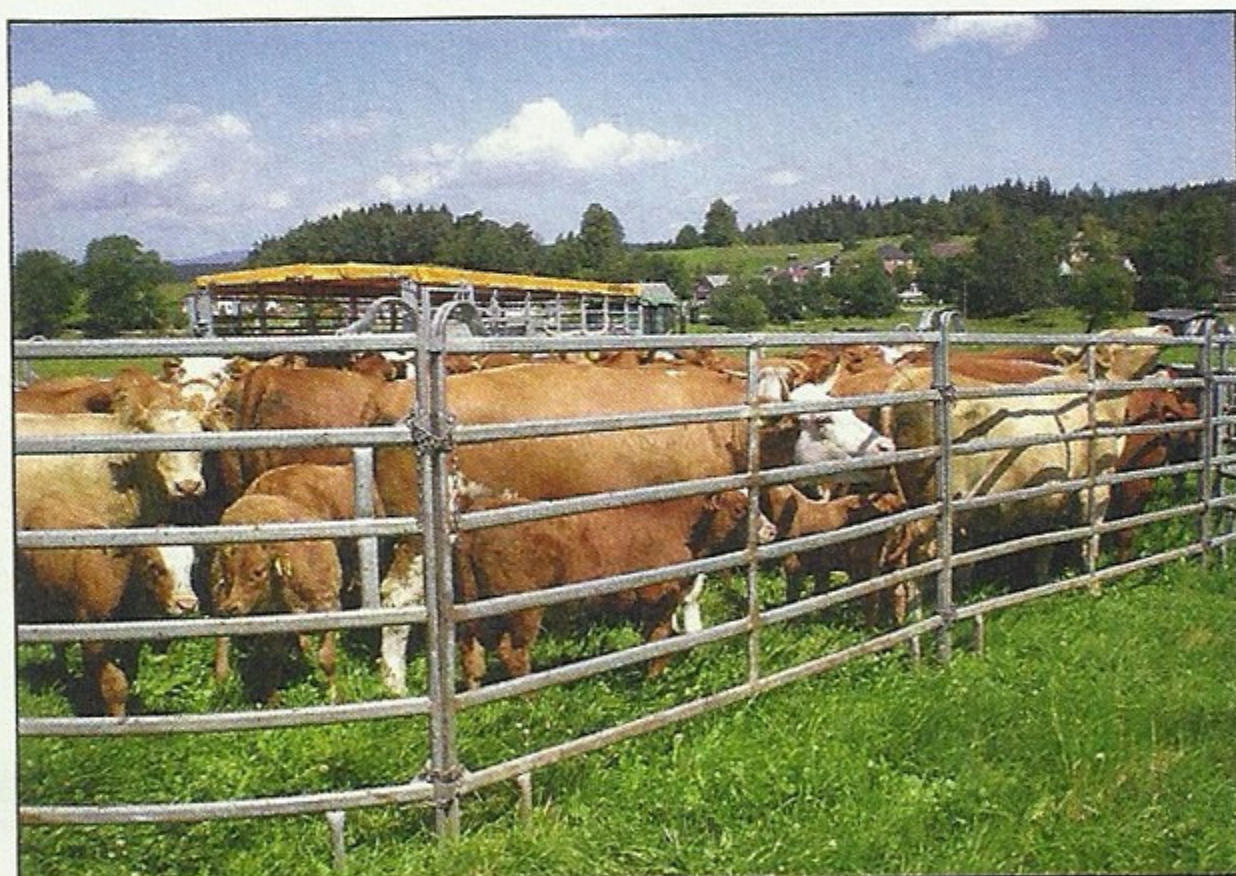
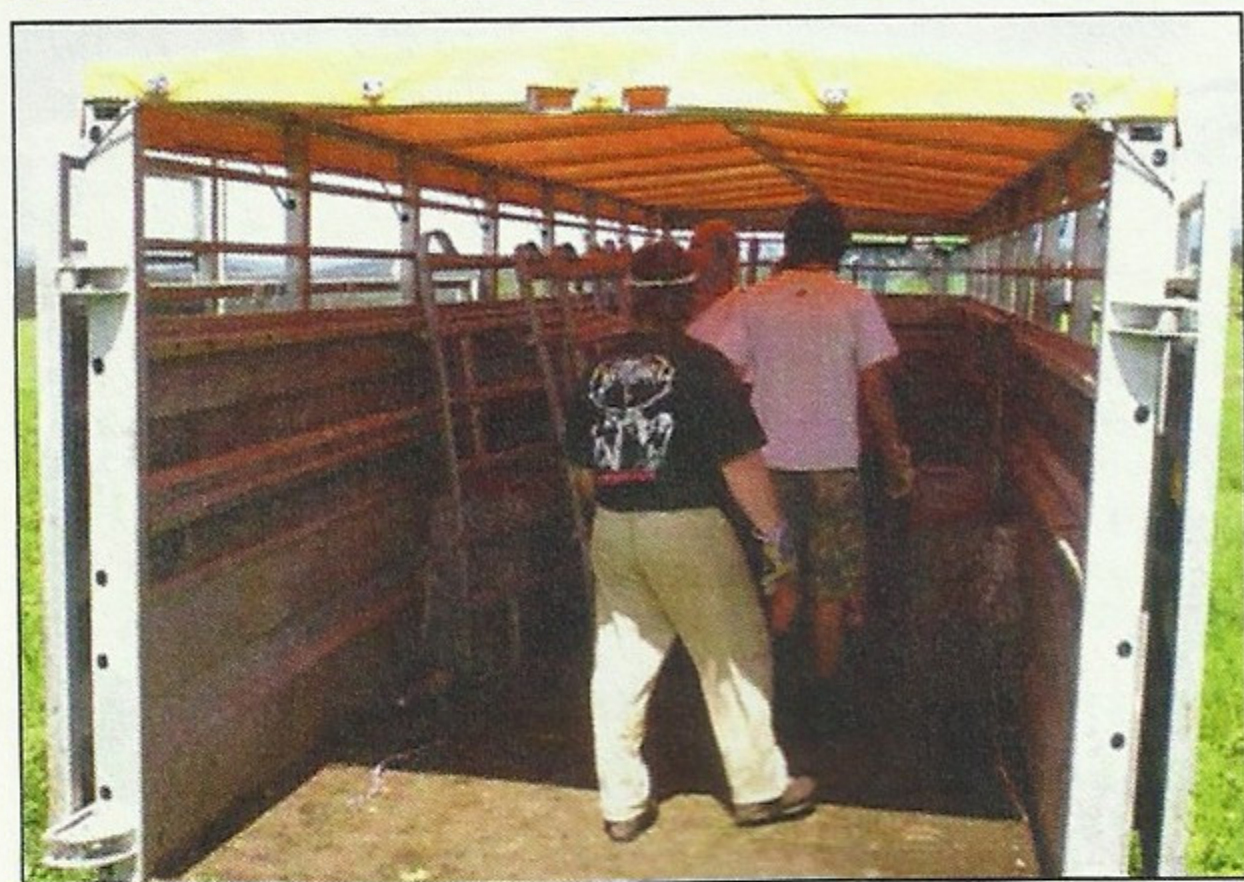
Katarální horečka ovcí je infekčním onemocněním přežvýkavců a není přenosné na člověka. Původcem katarální horečky ovcí je virus (BTV), Orbivirus, který patří mezi Reoviridae. V současné době je známo 24 zřetelně rozpoznatelných sérotypů BTV1 až BTV24. V jižních částech Evropy byl zjištěn výskyt sérotypů BTV1, 2, 4, 9 a 16. V současné době se šíří v Evropě sérotyp 8 (BTV-8), který nebyl nikdy předtím v Evropě zjištěn. Přenašečem viru je hmyzí vektor - tiplík rodu *Culicoides*. K onemocnění jsou vnímaví přežvýkavci. U skotu mohou být klinické příznaky nevýrazné, a proto se

stává významným zdrojem viru a hraje významnou roli v jeho přenášení. Tento sérotyp BTV-8 se vyznačuje schopností způsobit u skotu projevy klinických příznaků. Onemocnění se projevuje vesikulárními (puchýřky) a ulcerózními (vředy) změnami v dutině ústní a jako vesikulární a ulcerativní dermatitida (zánět kůže), dále koronitida (otok a zčervenání kůže v oblasti přechodu rohoviny paznehtů a kůže), lakrimace (slzení), salivace (slinění).

V dubnu, když se vyhnalo na pastvu, očkovali na farmě dospělý skot a to 1x, narozená telata se očkují 1x ve třech měsících a za tři týdny znovu.

Tentokrát začali na Bobovci, já jsem zachytil očkování na pastvině oproti osadě Milná. Očkování provedl MVDr. Robert Duda, k nahánění bylo potřeba více lidí, a tak se zúčastnili pracovníci farmy Diviš, Divišová, Dirbák a Hardunka a s nimi ještě čtyři brigádníci.

Nejprve bylo nutno postavit řádné hrazení, pak nahnat dobytek, aby průlezem procházel a při tom se provedlo očkování. Chvíli to trvalo, zejména telata nebylo možné udržet, ale pak se postupně vše uklidnilo. Celá parta po skončení přešla ke Kovářovu a po skončení na Milné bude pokračovat na Malšíně.

Organizaci celého průběhu očkování dobytka měla na starosti zootechnička Helena Oušková
/foto F. Z./

Tohoto dne /16. července/ jsem zachytil i stádo na pastvině za Badáněm na Milné